Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

ВОЛЬНАЯ ПРАЦА

Орган Беластоцкага абкома і гаркома КП(б)Б і абласнога выканаўчага камітэта

Год выдання другі

№ 244 (313) НЯДЗЕЛЯ 20 КАСТРЫЧНІКА 1940 г.

Цана 10 капеек.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ПЕРШАЯ СТАРОНКА

Адказныя задачы нізавога друку—перадавы артыкул.

Шырока разгарнуць масавую агітацыйна-палітычную работу ва ўсіх слаях насельніцтва.

Задачы профсаюзаў у стварэнні Дзяржаўных Працоўных Рэзерваў.

У Прэзідыуме ВЦСПС.

ДРУГАЯ СТАРОНКА

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ: В. Дзям'янаў. —На справаздачным сходзе ў трэсце будматэрыялаў. **А. Стасенка.** — Ускрыты сур'ёзныя недахопы.

І. Давыдаў.—Абласная нарада фінансавага актыва.

Г. Голанд.—Новае жыццё. **І. Малахаў.**—У калгасе імені 17 верасня.

ТРЭЦЯЯ СТАРОНКА

Пастанова Беластоцкага раённага выканаўчага камітэта. Аб утварэнні выбарчых акруг па выбарах у раённы Совет дэпутатаў працоўных.

БІБЛІЯГРАФІЯ: Т. Лясовіч.—Песні надзей і гневу.

ЧАЦВЕРТАЯ СТАРОНКА

Англа-германская вайна.

АДКАЗНЫЯ ЗАДАЧЫ НІЗАВОГА ДРУКУ

Вялікая і адказная роля насценнага друку. Фабрычна - заводскія, школьныя, калгасныя насценгазеты з'яўляюцца калектыўнымі агітатарамі і арганізатарамі, яны нясуць у масы працоўных словы большэвіцкай праўды.

Рабочыя і сяляне Заходняй Беларусі ва ўмовах капіталістычна-памешчыцкага прыгнёту не маглі свабодна выказваць свае думкі і спадзяванні. Прадажныя буржуазныя газеты штодзённа ашуквалі працоўных, прападносячы ім усякія небыліцы, разбівалі адзінства працоўных, распальвалі нацыянальную варожасць і нянавісць.

Толькі пры совецкай уладзе, уладзе рабочых і сялян, працоўныя маюць свой большэвіцкі друк, з'яўляюцца самі актыўнымі ўдзельнікамі ў ім.

Арганізатары комуністычнай партыі большэвікоў Ленін і Сталін стварылі вялікую прэсу комунізма, якая заўсёды ўяўляе сабой вастрэйшую зброю ў барацьбе за пабудову соцыялістычнага грамадства.

На прадпрыемствах совецкага Беластока існуе шырокая сетка насценгазет. Няма ні адной фабрыкі, завода, установы, дзе-б не выдавалася насценная газета. Насценгазеты правялі нямалую работу ў час выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР, папулярызуючы кандыдатаў народа, заклікаючы працоўных актыўна ўдзельнічаць у выбарчай кампаніі, галасаваць за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных. Насценгазеты многіх прадпрыемстваў сталі арганізатарамі соцыялістычнага спаборніцтва. Да такіх газет належыць насценгазета 3-га тэкстыльнага камбіната «Трыбуна стаханаўца». Звыш 50 рабкораў удзельнічае ў рабоце газеты. «Трыбуна стаханаўца» правільна канцэнтрыруе ўвагу на барацьбе за павышэнне дысцыпліны і прадукцыйнасці працы.

«Плюшавік»—цэхавая насценгазета фарбавальна-апрэтурнага цэха плюшавай фабрыкі,—у невялікіх, але змястоўных артыкулах выкрывае лодыраў, прагульшчыкаў, папулярызуе перадавікоў вытворчасці, змагаецца з бракаробамі. Прыкладам жывой і багатай насценгазеты, умела звязваючай вытворчыя і палітычныя пытанні, з'яўляецца насценгазета арцелі «Кааправмонт»—«Чырвоны шавец».

Асабліва цяпер, калі пачалася важнейшая палітычная кампанія—выбары ў мясцовыя Советы — насценгазеты павінны разгарнуць энергічную дзейнасць, павысіць якасць сваёй работы.

Большэвіцкая агітацыя на старонках нізавога друку павінна быць баявой, наступальнай і даходлівай, гаварыць з працоўнымі на іх роднай мове.

Якраз гэтага яшчэ не дасягаюць насценгазеты электрастанцыі «Энергетык» і цэхавая газета «Плюшавік». Большасць матэрыялаў у гэтых газетах напісана на рускай мове, у той час, калі асноўная маса рабочых гэтых прадпрыемстваў гаворыць на польскай мове.

Нельга зараз мірыцца з тым, што вялікая колькасць насценгазет выходзіць рэдка, звычайна адзін раз у месяц. Пярвічныя партыйныя арганізацыі раду прадпрыемстваў яшчэ недастаткова кіруюць работай насценгазет.

Цяпер, калі мы ўступілі ў кампанію выбараў у мясцовыя Советы і знаходзімся напярэдадні XXIII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі, цяпер, калі праводзіцца і справаздачна-выбарчая кампанія ў профсаюзах,—выхад насценных газет павінен быць больш часты. Роля нізавога друку ва ўсіх гэтых кампаніях велізарная.

Задача заключаецца ў тым, каб шырока і па-большэвіцку раз'ясніць значэнне выбараў, ролю Советаў, як органаў дыктатуры рабочага класа. Канкрэтныя факты і лічбы, якія ілюстроўваюць дасягненні данага прадпрыемства, калгаса, вёскі, школы на фоне дасягненняў совецкага Беластока і ўсёй нашай вобласці, будуць мець вялікую мабілізацыйную сілу. Выраслі сотні людзей, якія актыўна ўдзельнічаюць у соцыялістычным будаўніцтве, у грамадскім жыцці і ў кіраўніцтве дзяржавай. Аб іх рабоце павінен гаварыць нізавы друк жывымі прыкладамі ілюстрыраваць рост соцыялістычнага будаўніцтва, сталінскую дружбу народаў пад жыватворчымі праменнямі Сталінскай Канстытуцыі.

На старонках насценгазет рабочыя і сяляне раскажуць, як над імі глуміліся антынародныя азонаўска-эндэцкія гарадскія рады-магістраты і войты, раскажуць аб жудасным тэроры буржуазных улад, накіраваных супроць працоўных горада і вёскі, асабліва ў час выбарчых кампаній, выкрыюць процінародную дзейнасць ППС, Бунда і іншых нацыяналістычных і буржуазных партый.

Некаторыя насценгазеты праяўляюць ужо патрэбную аператыўнасць. Так, насценгазета Беластоцкага педагагічнага інстытута ўключылася ў выбарчую кампанію і выходзіць праз кожныя 5 дзён. Такую аператыўнасць павінны праявіць усе насценгазеты, мабілізуючы сваіх чытачоў на актыўны ўдзел ва ўсіх мерапрыемствах, як вылучэнне кандыдатаў у выбарчыя камісіі, вылучэнне кандыдатаў у мясцовыя Советы, змагацца за 100-процантны ўдзел усіх членаў калектыва ў выбарах і ў галасаванні за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных.

Падрыхтоўка да гадавіны Кастрычніцкай рэволюцыі, разгортванне глыбокай палітычнай работы ў масах павінны цесна спалучацца з барацьбой за далейшае павышэнне дысцыпліны і прадукцыйнасці працы. На ўсіх прадпрыемствах горада і вобласці рабочыя ўзялі на сябе абавязацельствы сустрэць XXIII гадавіну Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі і дзень выбараў у мясцовыя Советы новымі вытворчымі перамогамі.

Справа чэсці рэдкалегій насценных газет, рабкораў быць большэвіцкімі арганізатарамі гэтага народнага руху, сістэматычна правяраць выкананне соцыялістычных абавязацельстваў.

Пярвічныя партыйныя арганізацыі накіроўваюць работу нізавога друку. Сваёй непасрэднай дапамогай, штодзённым кіраўніцтвам партарганізацыі павінны забяспечыць, каб нізавы друк у кампаніі па выбарах у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных стаў большэвіцкім, калектыўным агітатарам і арганізатарам перамогі сталінскага блока комуністаў і беспартыйных. Насценгазеты дасягнуць сваёй мэты, калі яны ў сваю работу ўцягнуць найшырэйшыя масы рабочых, сялян і працоўнай інтэлігенцыі.

—«о»—

ВЫЛУЧЫЛІ КАНДЫДАТАЎ У ЧЛЕНЫ АКРУГОВЫХ ВЫБАРЧЫХ КАМІСІЙ

ГРОДНА. **(Па тэлефону).** Памяшканне сталовай табачнай фабрыкі ўпрыгожана па-святочнаму. Сабралася больш 600 чалавек на сход, прысвечаны вылучэнню кандыдатаў у акруговыя камісіі па выбарах у абласны Совет дэпутатаў працоўных. Інфармацыю аб задачах прадстаячых выбараў і ролі выбарчых камісій зрабіў дырэктар фабрыкі тав. Чарнаброўкін.

Слова атрымлівае рабочы тав. Ражкоў.

— Кандыдатам у акруговую выбарчую камісію, — гаворыць ён, — я прапаную Тадэуша Вікенцьевіча Борса. Ён працуе ў нас начальнікам транспартнага аддзела. Транспарт знаходзіцца ва ўзорным становішчы.

Пры галасаванні кандыдатура тав. Борса праходзіць аднагалосна. Аднадушна таксама вылучаюцца членамі акруговых камісій тт. Альперт—стаяр-стаханавец, Осіпава—загадчык сталовай.

Вялікія спрэчкі і разнагалоссі выклікала кандыдатура тав. Мізгер, загадчыка падсобнай гаспадаркі. Супроць яе выступіла старая работніца фабрыкі тав. Пальніцкая, рабочы тав. Школьнік і іншыя.

Яўна было, што кандыдатура яе не падыходзячая, але тав. Чарнаброўкін выступіў у абарону. У другім галасаванні яе ўдалося ўцягнуць у кандыдаты. Іменна ўцягнуць—таму, што за тав. Мізгер галасавала 120 чалавек, супроць — 80. Такім чынам больш 400 чалавек устрымаліся ад галасавання.

Абласному выканаўчаму камітэту неабходна прыгледзецца да гэтай кандыдатуры.

Г. Лупсякоў.

Шырока разгарнуць масавую агітацыйна-палітычную работу сярод ўсіх слаёў насельніцтва!

ЛЕПШЫХ ЛЮДЗЕЙ — У ВЫБАРЧЫЯ КАМІСІІ

У клубе 2-га тэкстыльнага камбіната адбыўся сход рабочых і работніц па вылучэнню прадстаўнікоў у гарадскую выбарчую камісію па выбарах у гарадскі Совет дэпутатаў працоўных.

З прамовай выступіў дырэктар камбіната тав. Янчук, які растлумачыў прысутным задачы выбарчай кампаніі і заклікаў паслаць у камісію тых людзей, якія забяспечаць правядзенне выбараў на аснове прынцыпаў Сталінскай Канстытуцыі.

Тав. Сакольскі прапануе вылучыць у гарадскую выбарчую камісію тав. Давідзюк Марыю Аляксандраўну, работніцу-стаханаўку апаратна-прадзільнага цэха.

Выступаючыя работніцы Майсюк і Спыхала, рабочы Слуцкі і старшыня фабкома тав. Арлоўскі падтрымалі прапанову аб вылучэнні прадстаўніком у гарадскую выбарчую камісію ад рабочых 2-га камбіната тав. Давідзюк.

Тав. Давідзюк на прадпрыемстве працуе каля 9 год. У мінулым, пры ўладзе польскіх паноў, яна прымала ўдзел ва ўсіх забастоўках. За год совецкай улады тав. Давідзюк стала адной з лепшых профсаюзных актывістак. Цэх выбраў яе дэлегаткай соцыяльнага страхавання. Яна з'яўляецца душой усёй работы па соцыяльнаму страхаванню на камбінаце. Тав. Давідзюк прымала актыўны ўдзел у выбарчай кампаніі па выбарах у Вярхоўныя Советы СССР і БССР.

Рабочыя і служачыя 2-га камбіната аднадушна вылучылі тав. Давідзюк Марыю Аляксандраўну сваім прадстаўніком у гарадскую камісію па выбарах у гарадскі Совет дэпутатаў працоўных.

Н. Марковіч.



Стаханаўка-прадзільшчыца 1-га беластоцкага тэкстыльнага камбіната С. П. Жыўлюк, вылучаная калектывам камбіната ў гарадскую выбарчую камісію. Фота А. Сапіра.

Перадвыбарчая работа

У Ваўкавыскім раёне разгарнулася работа па падрыхтоўцы да выбараў у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных. Раён разбіт на 60 выбарчых акруг па выбарах у раённы совет, па выбарах у гарадскі і сельскія советы створана 54 акругі. Вызначаюцца цэнтры акруг, участкаў і памяшканні для акруговых і ўчастковых выбарчых камісій.

На прадпрыемствах, ва ўстановах, у калгасах і вёсках праводзяцца сходы па вылучэнню кандыдатаў у члены акруговых камісій па выбарах у абласны, раённы, гарадскі і сельскія советы.

Сход калгаса імені Молатава ў члены акруговай камісіі па выбарах у абласны совет вылучыў лепшага калгасніка-актывіста Паўла Пятровіча Улановіча. Сход калгаса «Ударнік» вылучыў у састаў акруговай камісіі па выбарах у абласны совет кандыдатуру калгасніцы Надзежды Міхайлоўскай; сяляне вёскі Андрэеўка вылучылі актывістку Марыю Сцяпанаўну Сілончык. На сходзе вёскі Гнёзды ў састаў акруговай камісіі па выбарах у абласны совет вылучана сялянка Ольга Серык.

18 кастрычніка ў раёне закончыліся сходы па вылучэнню кандыдатур у састаў акруговых выбарчых камісій.

Д. Казлоў.

Закончана вылучэнне прадстаўнікоў у гарадскую камісію

На прадпрыемствах і ўстановах горада Беластока закончылася вылучэнне прадстаўнікоў у гарадскую выбарчую камісію па выбарах у гарадскі совет дэпутатаў працоўных.

Калектыў супрацоўнікаў першай совецкай паліклінікі паслаў у гарадскую выбарчую камісію лепшага ўрача, члена мясцовага камітэта профсаюза Уладзіміра Якаўлевіча Бомаша.

Ад арганізацыі Асоавіяхіма прадстаўніком у гарадскую выбарчую камісію вылучана комсамолка-стаханаўка 6-га тэкстыльнага камбіната Рахіль Беркаўна Беластоцкая. Тав. Беластоцкая прымае актыўны ўдзел у абароннай рабоце, з'яўляецца добрай работніцай, карыстаецца аўтарытэтам і павагай сярод рабочых.

Ад работнікаў Дзяржбанка вылучан Грыгорый Сцяпанавіч Мельнікаў. Тав. Мельнікаў па нацыянальнасці паляк, працуе крэдытным інспектарам абласной канторы Дзяржбанка.

Лепшая настаўніца, маючая мнагагадовы педагагічны стаж работы, І. М. Жалендзеўская вылучана ў гарадскую выбарчую камісію прадстаўніком ад работнікаў пачатковых і сярэдніх школ горада.

Усяго ў састаў Беластоцкай гарадской выбарчай камісіі па выбарах у гарадскі Совет дэпутатаў працоўных вылучана 13 чалавек.

* * *

На вобласці закончылася вылучэнне прадстаўнікоў ад рабочых, сялян і інтэлігенцыі ў састаў раённых выбарчых камісій па выбарах у раённыя советы дэпутатаў працоўных. Усяго вылучана 185 чалавек.

Тры тысячы агітатараў

Беластоцкая гарадская партыйная арганізацыя разгарнула вялікую работу па падрыхтоўцы да правядзення выбараў у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных. Аддзел прапаганды і агітацыі і Дом партыйнай асветы распрацавалі канкрэтныя мерапрыемствы па наладжванню сярод шырокіх працоўных мас агітацыйнай работы. Праведзены нарады сакратароў пярвічных партыйных і комсамольскіх арганізацый, членаў рэдкалегій насценных газет і культработнікаў прадпрыемстваў і ўстаноў, а таксама профсаюзнага актыва горада.

З ліку перадавых людзей прадпрыемстваў і ўстаноў пярвічныя партарганізацыі вылучылі і зацвердзілі сотні новых агітатараў. Для агітатараў, упершыню прыцягваемых да агітацыйнай работы, а таксама для павышэння ідэйна-палітычнага ўзроўню старых агітатараў, арганізаваны трохдзённыя курсы без адрыву ад вытворчасці. Курсы пачалі работу пры Доме партасветы 19 кастрычніка. У некалькі прыёмаў праз курсы будзе прапушчана каля тысячы агітатараў. Апрача таго пры буйнейшых прадпрыемствах і ўстановах, як 1, 2, 3, 5 тэкстыльныя камбінаты, кантора сувязі і іншыя, для агітатараў арганізуюцца трохдзённыя семінары.

Для лепшай пастаноўкі агітацыйнай работы ў масах выбаршчыкаў пярвічныя партыйныя арганізацыі створаны пры іх агіткалектывы замацоўваюцца за выбарчымі ўчасткамі.

Вялікая ўвага ўдзяляецца арганізацыі агітацыйнай работы на роднай мове насельніцтва. Улічваючы наяўнасць у горадзе насельніцтва польскай нацыянальнасці, гарком партыі і пярвічныя партарганізацыі падабралі каля 500 чалавек агітатараў, якія будуць весці агітацыйную работу на польскай мове.

Усяго за перыяд выбарчай кампаніі ў Беластоку будзе працаваць каля трох тысяч агітатараў.

У мэтах папулярызацыі лепшых форм і метадаў агітацыйнай работы і паляпшэння агітработы, гарадскі камітэт партыі праводзіць 21 кастрычніка сход агітатараў горада. 22 кастрычніка будзе праведзена нарада кіраўнікоў агіткалектываў. Намячаецца таксама правядзенне ў бліжэйшыя дні агульнагарадскога схода інтэлігенцыі.

У Доме партыйнай асветы будзе прачытан цыкл лекцый і дакладаў па пытаннях выбарчай кампаніі. Тутжа абсталёўваецца выстаўка дасягненняў горада Беластока і яго прамысловасці за год совецкай улады. З першых дзён выбарчай кампаніі пры Доме партасветы пачаў працаваць стол даведак і кансультацый па пытаннях выбараў. Такія сталы даведак арганізуюцца пры тэатрах і кіно.

В. Яўскі.

ПРАДСТАЎНІК У САСТАЎ ГАРАДСКОЙ КАМІСІІ

Сход рабочых першай змены 6-га тэкстыльнага камбіната вылучыў сваім прадстаўніком у гарадскую выбарчую камісію па выбарах дэпутатаў у гарадскі совет старога кадравага рабочага-стаханаўца Пятра Іванавіча Сакольскага.

На сходзе з прамовай выступіў рабочы тав. Альшэўскі, які ахарактарызаваў тав. Сакольскага як сумленнага, лепшага рабочага камбіната.

Задачы профсаюзаў у стварэнні дзяржаўных працоўных рэзерваў

У ПРЭЗІДЫУМЕ ВЦСПС

12 кастрычніка Прэзідыум ВЦСПС прыняў пастанову аб рабоце профсаюзных органаў у сувязі з Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР «Аб Дзяржаўных Працоўных Рэзервах СССР». У ёй гаворыцца, што Ўказ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР «Аб Дзяржаўных Працоўных Рэзервах СССР» і пастанова Соўнаркома Саюза ССР «Аб прызыве гарадской і калгаснай моладзі ў Рамесленыя вучылішчы, Чыгуначныя Вучылішчы і школы Фабрычна-Заводскага Абучэння» маюць важнейшае народнагаспадарчае значэнне для паспяховага развіцця соцыялістычнай прамысловасці, умацавання абароннай магутнасці краіны і далейшага росту кваліфікаваных кадраў рабочага класа».

Прэзідыум ВЦСПС лічыць, што аказанне паўсядзённай дапамогі органам упраўлення працоўных рэзерваў у хуткім і дакладным ажыццяўленні гэтых рашэнняў з'яўляецца адной з важнейшых задач профсаюзных органаў.

Профсаюзныя арганізацыі павінны раз'ясняць рабочым, служачым і членам іх сем'яў значэнне арганізаванай падрыхтоўкі новых рабочых з гарадской і калгаснай моладзі і стварэння неабходных працоўных рэзерваў для прамысловасці. Асаблівую ўвагу пры гэтым неабходна звярнуць на правядзенне растлумачальнай работы сярод навучаючыхся школ ФЗВ, няпоўных сярэдніх і сярэдніх школ праз дзіцячыя клубы і пакоі школьнікаў пры клубах і палацах культуры.

Прэзідыум ВЦСПС абавязаў профсаюзныя арганізацыі выдзеліць сваіх адказных прадстаўнікоў у гарадскія і раённыя камісіі па правядзенню прызыву моладзі ў вучылішчы і школы, аказаць дапамогу прызыўным камісіям у арганізацыі прытоку заяў ад моладзі, якая жадае пайсці на вучобу, у правядзенні прызыву (мабілізацыі) і ў ажыццяўленні кантролю за своечасовым ад'ездам прынятых на вытворчае абучэнне.

Цэнтральныя камітэты профсаюзаў рабочых чыгунак павінны намеціць мерапрыемствы, якія забяспечылі-б прыём моладзі ў чыгуначныя вучылішчы, асабліва ў сувязі з прадастаўленнем дзецям работнікаў транспарта пераважнага права паступлення ў гэтыя Вучылішчы.

На Цэнтральныя камітэты профсаюзаў работнікаў медсанпрацы ўскладзен абавязак дапамагаць прызыўным камісіям у арганізацыі медыцынскага агляду гарадской і калгаснай моладзі, адбіраемай для вучобы ў вучылішчы і школы.

Велізарнай важнасці задачы стаяць перад профсаюзамі, якія маюць свае арганізацыі на сяле. Акрамя растлумачальнай работы, яны абавязаны дапамагчы раённым Советам дэпутатаў працоўных і праўленням калгасаў падабраць моладзь у вучылішчы і школы, прасачыць за своечасовым накіраваннем навучаючыхся ў рамесленыя і чыгуначныя вучылішчы і школы фабрычна-заводскага абучэння.

Прэзідыум ВЦСПС прапанаваў профсаюзным арганізацыям аказваць усямерную дапамогу мясцовым органам Галоўнага ўпраўлення працоўных рэзерваў пры СНК СССР у падборы кадраў для мясцовых упраўленняў, дырэктараў вучылішч і школ, загадчыкаў навукова-вытворчай часткай, старшых майстраў і майстраў па абучэнню прафесіі, камендантаў інтэрнатаў і выхавацеляў па ваенна-фізкультурнай падрыхтоўцы. Практычнае садзейнічанне павінна быць аказана ў падрыхтоўцы вытворчай базы, інтэрнатаў і вучэбных памяшканняў, а таксама ў арганізацыі грамадскага харчавання навучаючыхся.

Профсаюзныя арганізацыі абавязаны шырока разгарнуць культурна-масавую і палітыка-выхаваўчую работу сярод навучаючыхся вучылішчаў і школ. З гэтай мэтай трэба выкарыстаць клубы, чырвоныя куткі, палацы культуры, бібліятэкі і стадыёны.

Мясцовыя камітэты работнікаў вучылішч і школ павінны разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва за высокую якасць вучобы, лепшае абслугоўванне навучаючыхся.

(ТАСС).

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

На справаздачным сходзе ў трэсце будматэрыялаў

Пярвічная партыйная арганізацыя трэста будаўнічых матэрыялаў за прайшоўшае поўгоддзе правяла нямалую работу па выкананню рашэнняў першага справаздачна-выбарчага схода.

Сур'ёзная ўвага ўдзялялася пытанням дапамогі адміністрацыі ў барацьбе за поўнае і добраякаснае выкананне прадпрыемствамі трэста вытворчых заданняў. На партыйных сходах не раз гаварылася аб кіруючай ролі комуністаў у разгортванні сярод рабочых і служачых соцыялістычнага спаборніцтва. Рашэнні сходаў аказалі кіраўніцтву трэста нямалую дапамогу ў наладжванні працоўнай дысцыпліны.

Пасля праведзенай комуністамі масава-палітычнай работы на радзе прадпрыемстваў трэста вырас лік стаханаўцаў, павысілася прадукцыйнасць працы. На заводзе № 15 сталі стаханаўцамі 39 процантаў рабочых, а план 3-га квартала выканан на 203 проценты.

Многае зроблена арганізацыяй у разгортванні палітычна-масавай работы і ў апараце трэста: праводзіліся чыткі лекцый, палітгутаркі і т. д. Комуністы трэста сур'ёзна ўзяліся за вывучэнне «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». Адным з першых закончыў вывучэнне «Кароткага курса» кандыдат партыі тав. Фрыдляндэр.

Аб усім гэтым сказаў у справаздачным дакладзе сакратар партарганізацыі тав. Драпкін. Але-ж даклад яго на справаздачным сходзе быў у значнай частцы аднабаковым. Ён зусім мала гаварыў аб недахопах. Тав. Драпкіна дапоўнілі комуністы.

— Галоўны наш недахоп, — гаворыць тав. Прудоўская,—заключаецца ў тым, што мы мала займаліся пытаннямі праверкі выканання сваіх-жа ўласных рашэнняў. Толькі пагэтаму асталіся нявыкананымі рашэнні партсхода аб арганізацыі гуртка для беспартыйнага актыва па вывучэнню «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» і аб дапамозе кіраўніцтву трэста ў ачыстцы апарата ад чужых элементаў.

Тав. Майсееў расказаў аб тым, што партарганізацыя не аказвае ніякай дапамогі ў рабоце мясцкома, што некаторыя комуністы залішне загружаюцца даручэннямі. Тав. Майсееву, напрыклад, не гледзячы на тое, што ён з'яўляецца старшынёй мясцовага камітэта і выконвае іншыя заданні, даручылі адначасова быць рэдактарам насценгазеты.—Але горш за ўсё тое,—заяўляе тав. Майсееў,—што сакратар партарганізацыі ні аднаго разу не правяраў, як я гэтыя даручэнні выконваю.

Прадстаўнік гаркома КП(б)Б тав. Кубышкіна гаварыла аб неабходнасці ўсім комуністам актыўна ўключыцца ў выбарчую кампанію.

Прызнаўшы работу партарганізацыі здавальняючай, сход намеціў мерапрыемствы па ліквідацыі ўскрытых недахопаў, па паляпшэнню ў трэсце ўсёй партыйнай работы.

Справаздачны сход прайшоў пры актыўнасці ўсіх комуністаў: у спрэчках выступілі ўсе члены і кандыдаты партыі. Аднак трэба адзначыць, што ўсё-ж на сходзе ніхто не ўказаў на наяўнасць у арганізацыі фактаў нарушэння статута ВКП(б). У гэтай арганізацыі побач з нядрэнным разгортваннем работы па дапамозе адміністрацыі ў наладжванні вытворчых пытанняў, вельмі часта збіваюцца на правядзенне кантролю за дзейнасцю адміністрацыі. На некаторых сходах слухаліся даклады дырэктараў і іншых гаспадарчых работнікаў трэста тут-жа прымаліся пастановы, даваліся розныя дырэктывы.

Гэта ў той час, калі вядома, што права партыйнага кантролю за дзейнасцю адміністрацыі прадастаўлена толькі вытворчым арганізацыям (на прадпрыемствах, у калгасах і т. д.). Комуністам трэста будматэрыялаў неабходна ліквідаваць гэтыя нарушэнні і свой актыўны ўдзел у вырашэнні вытворчых пытанняў праводзіць шляхам сістэматычнай дапамогі адміністрацыі, шляхам канкрэтнай дапамогі комуністам у выкананні ўскладзеных на іх задач і ўзмацнення масава-палітычнай работы ў трэсце.

В. Дзям'янаў.

Ускрыты сур'ёзныя недахопы

Днямі комуністы партыйнай арганізацыі аблмаслапрома сабраліся на справаздачны партыйны сход, каб абмеркаваць сваю поўгадовую работу, праверыць, як выканан наказ справаздачна-выбарчага партыйнага схода.

Свой даклад сакратар партарганізацыі тав. Сінотаў не падрыхтаваў, ён не асвятліў у ім усю праробленую работу. Слухаючы даклад, паяўлялася ўражанне, што партарганізацыя зусім нічога не рабіла.

Гэта няправільна. Партарганізацыя правяла значную работу, але ў яе рабоце ёсць многа недахопаў. Партарганізацыя аблмаслапрома мае сваю асаблівасць, якая дрэнна сказваецца на рабоце. Яна састаіць з комуністаў 8 устаноў: маслапрома, мясатрэста, канторы «Галоўптушка» і іншых, якія знаходзяцца ў розных месцах горада. Аднак і гэта яшчэ не значыць, што пры такіх умовах зусім нельга наладзіць партыйную работу.

На справаздачна-выбарчым сходзе былі адзначаны шматлікія недахопы ў рабоце. Быў намечан рад мерапрыемстваў для паляпшэння ўсёй работы арганізацыі. Але яны асталіся на паперы. Комсамольскай і профсаюзнай арганізацыямі і рэдкалегіяй не кіравалі. На партыйным сходзе ні разу не заслухоўвалі ні сакратара комсамольскай арганізацыі, ні старшыню мясцкома. Насценная газета не адлюстроўвае ўсяго жыцця арганізацыі, не падымае вострых пытанняў. Недастатковы ўдзел у насценгазеце прымаюць комуністы.

Партарганізацыя не выканала рашэння справаздачна-выбарчага схода аб стварэнні грамадскіх арганізацый: МОПР'а, Асоавіяхіма, «Чырвонага Крыжа».

Не зусім добра абстаіць справа і з вывучэннем марксісцка-ленінскай тэорыі. Большасць комуністаў вывучылі толькі тры раздзелы «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)», а да вывучэння чацвертага не прыступілі. Не практыкавалася правядзенне субяседванняў і індывідуальных гутарак. Рэдка наведваюцца комуністамі лекцыі і кансультацыі пры Доме партасветы.

Недастатковую работу праводзіла арганізацыя па растлумачэнню Ўказа Прэзідыума Вярхоўнага Совета ад 26 чэрвеня. Аб гэтым гаворыць тое, што прагулы не змяншаліся, а раслі. Калі ў маслапроме за ліпень месяц было 4 прагулы, то ў жніўні іх стала 12, а ў верасні — 17. У мясатрэсце ў ліпені было 17 прагулаў, а ў жніўні — 20.

Выступіўшыя ў спрэчках комуністы ўскрылі недахопы ў рабоце і намецілі канкрэтныя мерапрыемствы для паляпшэння работы арганізацыі. Тав. Вінакураў у сваім выступленні гаварыў аб недастатковым правядзенні палітыка-выхаваўчай работы сярод супрацоўнікаў з мясцовага насельніцтва.

— Сакратар партарганізацыі тав. Сінотаў мала бывае ў гарадскім камітэце партыі, а прадстаўнікі гаркома партыі мала наведваюць нашу арганізацыю, своечасова не ўказваюць на недахопы,—сказаў тав. Вінакураў.

— У сваім дакладзе сакратар не сказаў, колькі было праведзена сходаў і якія разглядаліся пытанні, — гаворыць тав. Каваленка. — Мы заўсёды гаворым, што з сённяшняга схода перабудуем сваю работу, а потым аб гэтым забываем. А ў наступны раз зноў пачынаем з ранейшага. Цяпер мы ўступілі ў падрыхтоўку да выбараў у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных. Трэба шырэй разгарнуць агітацыйна-масавую работу як на вытворчасці, так і сярод насельніцтва на ўчастках, ажывіць работу агіткалектыва.

Тав. Арлова — прадстаўнік гаркома партыі — таксама спынілася на недахопах работы партарганізацыі.

У прынятай рэзалюцыі комуністы адзначылі дрэнную работу партарганізацыі і намецілі рад канкрэтных мерапрыемстваў.

А. Стасенка.

Абласная нарада фінансавага актыва

1940 год з'яўляецца годам далейшага росту магутнасці нашай радзімы. Яскравае сведчанне гэтага — прыняты VI Сесіяй Вярхоўнага Совета СССР бюджэт на 1940 год у аб'ёме амаль 184 мільярдаў рублёў. Гэта лічба гаворыць аб велізарных клопатах советскага ўрада аб далейшым гаспадарчым і культурным росквіце нашай краіны, няўхільным росце матэрыяльнага дабрабыту працоўных і ўмацаванні абараназдольнасці соцыялістычнай дзяржавы. І таму барацьба за выкананне бюджэта 1940 года—кроўная справа ўсіх партыйных, советскіх і гаспадарчых арганізацый, справа ўсіх працоўных.

У святле гэтых задач асабліва выступае роля фінансавых работнікаў і фінансавага актыва.

За 9 месяцаў гэтага года фінансавыя арганізацыі Беластоцкай вобласці стварылі свой фінансавы актыў. Гэта быў арганізацыйны перыяд. Адначасова вырашаліся задачы, звязаныя з выкананнем плана паступлення даходаў і выкананнем расходнай часткі бюджэта 1940 года. Фінансавыя органы нашай вобласці дабіліся за гэты час раду поспехаў. У асноўным укамплектаваны штаты раённых фінансавых аддзелаў і падатковых агентаў, апошніх цяпер налічваецца 353 чалавекі. Гэтыя таварышы падабраны з ліку лепшых актывістаў. Усе яны прайшлі кароткатэрміновыя семінары. У фінансавых органах вобласці цяпер налічваецца 1050 чалавек. З гэтай колькасці 889 чалавек прыпадае на мясцовы выпрачаны актыў. Лепшымі падатковымі агентамі з'яўляюцца тт. Коўшак і Салаўнічы (Крынкаўскі раён), тт. Гадлеўскі, Зелінскі (Чыжаўскі раён) і тт. Варчык і Чэлеўскі з Ваўкавыскага раёна.

За трэці квартал фінансавы план па плацяжах гарадскога насельніцтва па вобласці выканан на 104,5 проц. Па падаходнаму падатку выкананне плана складае 101,6 процанта, культурнаму збору—122,2 проц., па сельскагаспадарчаму падатку план выканан на 200,1 процанта.

Аднак трэба адзначыць, што ў рабоце фінансавых органаў ёсць цэлы рад істотных недахопаў. Не выканан план па паасобных плацяжах.

Нарада фінансавага актыва Беластоцкай вобласці, якая адбылася 17—18 кастрычніка, мела сваёй мэтай абмеркаваць становішча фінансавай работы, намеціць шляхі па ўстараненню маючыхся недахопаў з тым, каб прадстаячую XXIII гадавіну Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі сустрэць новымі поспехамі ў выкананні фінансавага плана. На нарадзе прысутнічала 220 чалавек. Сярод іх—загадчыкі раённых фінансавых аддзелаў, загадчыкі ашчадных кас, падатковыя агенты, агенты дзяржстраху, упаўнаважаныя па збору ўзносаў на пазыку, рад старшынь сельскіх советаў. Былі заслуханы даклады загадчыкаў раённага фінансавага аддзела: Бранскага і Свіслацкага, а таксама загадчыка Беластоцкага гарадскога фінансавага аддзела тав. Нефедава.

У сваім дакладзе загадчык Бранскага райфа тав. Крывулін падзяліўся вопытам работы па выкананню фінансавага плана.

— Першы раз, чатыры месяцы назад, я выступаў як прадстаўнік адстаючага раёна па выкананню фінансавага плана, — гаворыць тав. Крывулін.—За прайшоўшы час наш раён значна падцягнуўся і вышаў у перадавыя.

Дакладчык расказаў удзельнікам нарады аб праведзенай фінансавым аддзелам рабоце па арганізацыі актыва для выканання фінансавага плана. У раённым фінансавым аддзеле зусім правільна арыентыравалі актыў на значымасць трэцяга квартала ў справе выканання фінансавага плана. Тут зразумелі велізарную ролю, якую адыгрывае падатковы агент у выкананні фінансавага плана. Таму нягодныя работнікі з ліку падатковых агентаў былі заменены больш здольнымі людзьмі фінансавага актыва. І вынік атрымаўся выдатны! Некаторыя падатковыя агенты, як, напрыклад, т. Конюх, ужо дабіліся выканання гадавога фінансавага плана на 96,7 процанта. У гэтай пачотнай рабоце вялікую дапамогу аказалі старшыні сельсоветаў і фінансавы актыў. Выкананне плана па масавых плацяжах па Бранскаму раёну складае 217,9 процанта.

Даклад загадчыка Беластоцкага гарфа тав. Нефедава быў багаты многімі лічбамі. Аднак, дакладчык абышоў маўчаннем тыя ўпушчэнні, якія маюцца ў рабоце гарадскога фінансавага аддзела не сказаў аб канкрэтных мерах па ліквідацыі недахопаў.

Пасля дакладаў разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі.

Падатковы агент Лапскага раёна тав. Кнежэвіцкі ў сваім выступленні расказаў удзельнікам нарады аб праведзенай ім рабоце па выкананню фінансавага плана. Старшыня Трасцяноўскага сельсовета, Монькаўскага раёна, тав. Харанжынская спынілася на вопыце Трасцяноўскага сельсовета па выкананню фінансавага плана. Цікавым было выступленне фінансавай актывісткі Ізабелінскага сельсовета, Ваўкавыскага раёна, тав. Шчэблінскай. Будучы ўпаўнаважанай па збору ўзносаў на пазыку, тав. Шчэблінская поўнасцю сабрала па сваёй і суседняй вёсках 11 тысяч рублёў.

На нарадзе выступалі таксама старшыня аблвыканкома тав. Мальцаў, прадстаўнік Вілейскага абласнога фінансавага аддзела Міхайлаў, член калегіі Наркамфіна БССР тав. Шакалаў і рад іншых таварышоў. Загадчык абласнога фінансавага аддзела тав. Кулікаў у сваім выступленні ўказаў на меўшыяся недахопы і спыніўся на далейшых задачах фінансавых работнікаў. Усяго ў спрэчках выступіла 36 чалавек.

Нарада прыняла зварот да ўсіх фінансавых работнікаў і актывістаў, да ўсіх працоўных нашай вобласці. Удзельнікі нарады ўключыліся ў перадкастрычніцкае соцыялістычнае спаборніцтва і абавязаліся фінансавы план мабілізацыі сродкаў чацвертага квартала выканаць да 5 снежня, забяспечыць своечасовае пералічэнне прадпрыемствамі і ўстановамі чарговых паступленняў па падаходнаму падатку і культзбору з рабочых і служачых; да 5 снежня выканаць гадавы план па страхавых плацяжах.

На нарадзе былі зачытаны прозвішчы перадавых людзей фінансавай работы, якія рашэннем прэзідыума аблвыканкома прэміраваны.

І. Давыдаў.



Пасяджэнне актывістаў мопраўскай арганізацыі на 3-ім тэкстыльным камбінаце па пытанню аб перавыбарах камітэта мопраўскай арганізацыі. Фота А. Сапіра.

У калгасе імені 17 верасня

На самай акраіне Бранскага раёна у былым маёнтку графа Патоцкага, у сакавіку 1940 года арганізаваўся калгас імені 17 верасня. Дружна ідзе работа ў калгасе. Кожны калгаснік добра разумее, што ён працуе не на памешчыка, а на сябе, на свой калгас. „Цяпер і на нашай вуліцы зышло сонца“ — гавораць калгаснікі, былыя батракі.

У калгасе створаны дзве брыгады. За кожнай брыгадай замацавана конскае пагалоўе і ўвесь неабходны сельскагаспадарчы інвентар. У сваю чаргу, кожны конь замацаван за калгаснікам. Гэта дало свае вынікі: коні у калгасе вышэй сярэдняй укормленасці. Канюшня ўтрымліваецца ў чыстаце. Старшы конюх Чэслаў Сак гаворыць:

— У мяне коні ніколі не будуць худымі, таму што я іх добра даглядаю і ведаю іх, як добры машыніст сваю машыну.

Уборку ўраджаю калгаснікі правялі паспяхова.

— Ніколі мы так не любілі сваю работу, як цяпер, — гаворыць 56-гадовая калгасніца Антаніна Сушынская.

Яна за ўсё лета не мела ні аднаго невыхаду на работу. На ўборцы ўраджаю ўзоры працы паказалі Марыя Кандрацкая, Ніна Вайцюк, Станіслава Калеснюк, Станіслава Залеўская. Яны штодзённа выконвалі норму на 120—130 процантаў. Уборка праведзена своечасова і добраякасна.

Па-ўдарнаму працуюць калгаснікі і на ўборцы бульбы. Перад пачаткам уборкі брыгады заключылі паміж сабой соцыялістычныя дагаворы на хутчэйшае правядзенне ўборкі. Уборка закончана.

Хутчэй правяла ўборку першая брыгада. Брыгадзір гэтай брыгады т. Сцепанюк добра арганізаваў работу на ўборцы. Замест 9 дзён па плану яго брыгада правяла ўборку за 7 дзён. Калгасніцы Станіслава Калеснюк, Ядвіга Вішнеўская, Антаніна Сушынская штодзённа перавыконвалі нормы выпрацоўкі на капцы бульбы.

Другая брыгада (брыгадзір тав. І. Кобус) закончыла ўборку бульбы за 9 рабочых дзён. У гэтай брыгадзе таксама многія калгасніцы сістэматычна перавыконвалі нормы выпрацоўкі, як напрыклад, Марыя Кандрацкая, Ніна Вайцюк, Варвара Дземянчук.

Зараз у калгасе закончаны ўсе сельскагаспадарчыя работы. Засыпаны, згодна статута сельскагаспадарчай арцелі, усе неабходныя фонды. Састаўлены нормы кармлення жывёлы.

Чэсная праца калгаснікаў будзе высока аплочана. Калгаснікі атрымаюць на свае працадні многа хлеба, бульбы і кармоў для жывёлы.

І. Малахаў,
старшы заатэхнік Бранскага райза.

НОВАЕ ЖЫЦЦЁ

Калі адсутнічае старшыня калгаса Касеняк, тады арцельнымі справамі кіруе Фелікс Сташынскі — член праўлення, кладаўшчык. Фелікса мы сустрэлі на малацьбе, дзе было людна і шумна: калгаснікі абмалачвалі апошнія скірды.

Старшыня быў заклапочан: малатарня старая, памешчыцкая, дрэнна ачышчае зярно. Прыдзецца затраціць многа працадзён на поўную ачыстку.

— Вартасць-жа працадня мы павінны апраўдаць. МТС пад бокам, а малатарню нам не далі, — з крыўдай гаворыць Сташынскі.

Мы ішлі па полю. Калгасніцы капалі апошні гектар бульбы.

— Як бульба? — нібыта не ведаючы, пытаўся Сташынскі.

Калгасніцы рассмяяліся.

— Пытаешся ў здаровага здароўя, — жартліва адказала маладая дзяўчына стаханаўка Хелена Яшчолт. — Не бульба, а арбузы...

Аб даходах была гутарка ў канцылярыі калгаса. Рахункавод Уладзімір Ярушэвіч прыкідваў на шчотах — што мае калгас, яго ўнутраныя рэсурсы, а калгаснікі захапляліся радаснай перспектывай сваёй арцельнай гаспадаркі. І на самай справе: цагельны завод даў 7 тысяч рублёў даходу. Гатовай прадукцыі ляжыць на 11 тысяч рублёў. А карп, садавіна, мёд, гародніна, канюшына — усё гэта дасць вялікія грошы.

Калгаснік - агароднік Апалінарый Васілеўскі хоча вырасціць у сваім агародзе ўсё, «што жадае душа чалавека». Думае нават акліматызаваць тут паўднёвыя дыні і арбузы.

Пры памешчыку Васілеўскі аб гэтым і не думаў, бо ён усёй сваёй шчырай душой ненавідзеў панскія парадкі. Яго пакрыўдзілі. І гэта ён будзе памятаць усё сваё жыццё.

70 год служыў ён у графа Патоцкага, у маёнтку, дзе цяпер калгас. Калі састарыўся, граф яго выкінуў...

Апалінарыю Васілеўскаму 85 год, але ў калгасе ён некалькі дзесяткаў год скінуў з плеч. Стары батрак стаў гаспадаром-чалавекам. Вось чаму ён так хоча, каб па калгасным агародзе раслі дыні і арбузы.

Не толькі ў старога агародніка такое жаданне. Усе калгаснікі хочуць бачыць свой калгас багатым, з дня ў дзень растучым і мацнеючым. Калі на агульным сходзе старшыня калгаса Касеняк расказваў, што бачыў на выстаўцы ў Маскве, то гаварыць хацелі ўсе, нават самыя маўклівыя. Гаспадары новага жыцця гаварылі аб былой памешчыцкай, цяпер сваёй роднай зямлі, якая павінна стаць высокаўраджайнай, гаварылі аб далейшым сваім жыцці. Аднаасобнікі аколічных вёсак, якія прысутнічалі на сходзе, сядзелі і маўчалі. Яны прытрымліваліся «палітыкі неўмяшання» ў калгасныя справы. «Пабачым, як у вас выйдзе», — думалі яны кожны пра сябе.

— Яшчэ як выйшла! — смяецца Станіслаў Станіслаўскі, лепшы работнік калгаса, старшыня рэвізійнай камісіі. — Адзін працадзень што важыць — не пацягнеш яго...

Цяпер аднаасобнікі змянілі свае адносіны да калгаса. Часцей прыходзяць, цікавяцца, раяцца, для іх калгас стаў нечым блізкім.

Калгаснікаў непакоіць, што ў калгасе няма ні радыё, ні газет, няма кіно, не чытаюцца добрыя даклады, не праводзяцца гутаркі. Выпісаны на роднай, польскай, мове адзіны экземпляр газеты «Вольнай працы» і той рэдка атрымліваюць. Аб цэнтральнай польскай газеце «Штандар вольносці» тут нават і не чулі. Вельмі крыўдна, што прадстаўнікі з раёна, якія часта бываюць тут усім цікавяцца, толькі не масавай і культурнай работай.

Калгас імені Сталіна ідзе па правільнаму шляху свайго развіцця, і яму трэба аказаць дзейсную дапамогу. Гэта — абавязак раённых партыйных і советскіх арганізацый.

Г. Голанд.

Калгас імені Сталіна,
Бранскага раёна.

ЗВОДКА

аб ходзе ўборкі бульбы і ворыва зябліва па Беластоцкай вобласці на 15 кастрычніка 1940 года.

(У процантах да плана).

Назва раёнаў	Падпята зябліва	Выкапана бульбы
Аўгустоўскі	98,3	97,6
Беластоцкі	90,3	97,3
Бельскі	80,9	96,2
Бранскі	115,0	95,4
Ваўкавыскі	75,8	86,8
Граеўскі	87,5	81,2
Гродненскі	106,5	64,8
Дамброўскі	91,1	82,2
Едвабнаўскі	92,1	91,3
Заблудаўскі	97,1	89,0
Замбраўскі	100,6	97,1
Кольнаўскі	167,2	92,3
Крынкаўскі	71,7	90,5
Лапскі	95,5	100,0
Ломжынскі	100,9	82,1
Монькаўскі	100,5	89,5
Парэцкі	68,6	86,7
Свіслацкі	48,6	83,0
Скідэльскі	93,7	96,2
Снядаўскі	102,2	99,6
Сапоцкінскі	91,0	92,6
Саколкаўскі	105,9	85,2
Пэханавецкі	96,5	94,0
Чыжаўскі	100,3	95,0
разам	94,7	89,0

АДСТАЮЧЫЯ ВЫШЛІ Ў ПЕРАДАВЫЯ

(Гутарка з дырэктарам 27-й фабрыкі тав. Дуганавым).

Падрыхтоўка да святкавання слаўнай XXIII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі выклікала новую хвалю вытворчага ўздыму сярод калектыва 27-й прадзільна-ткацкай фабрыкі. Доўгі час гэта прадпрыемства лічылася адстаючым. Праграма трэцяга квартала па фабрыцы не выканана.

Калектыў жадае дастойна сустрэць слаўную гадавіну. Гэта адчуваецца ў штодзённым выкананні вытворчага плана рабочымі. Ткацкі цэх увесь час не выконваў свайго плана. Цяпер гэты цэх набірае тэмпы, перавыконвае ўстаноўлены яму план. Так, напрыклад, 15 кастрычніка ён выканаў праграму на 105 процантаў, 16 кастрычніка — на 108 процантаў. Значна падцягнуліся раней адстаўшыя рабочыя.

Прадзільшчыца Марыя Джостка ў верасні выканала свой план на 61 процант, цяпер — на 107 процантаў. Кавальчук Соф'я замест 66 процантаў, якія яна давала ў верасні, перавыконвае план на 14 проц. Адстаўшыя ў верасні работніцы тт. Міцкевіч, Мацэхоўская ў кастрычніку значна перавыконваюць план. Добрыя паказчыкі сталі даваць і ткачы.

Калектыў абавязаўся да радаснай даты — 7 лістапада — дабіцца новых вытворчых поспехаў.

ПАСТАНОВА БЕЛАСТОЦКАГА РАЁННАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА

Аб утварэнні выбарчых акруг па выбарах у раённы Совет дэпутатаў працоўных

На падставе Ўказа Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР ад 12 кастрычніка 1940 года і арт. 118 Канстытуцыі БССР і арт. 33 «Палажэння аб выбарах у абласныя, раённыя, гарадскія, сельскія і пасялковыя Советы дэпутатаў працоўных БССР» Беластоцкі раённы выканаўчы камітэт **пастанаўляе:**

Утварыць наступныя выбарчыя акругі па раёну па выбарах у раённы Совет дэпутатаў працоўных:

Васількоўская выбарчая акруга № 1.

Цэнтр выбарчай акругі—гор. Васількоў. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Кастрычніцкая, Юравецкая, Надрэчная, Чыстая, Галубая, Працоўная, вёска Якімы.

Васількоўская выбарчая акруга № 2.

Цэнтр выбарчай акругі — гор. Васількоў. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: плошча Калініна, Дворная, Нова-Гайная, Першамайская, Комсамольская, Цёмная.

Васількоўская выбарчая акруга № 3.

Цэнтр выбарчай акругі — гор. Васількоў. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Ленінская, Школьная, Чырвонаармейская, Кірава, Лазенная, Зялёная, Грыбовая, Тапалёвая.

Васількоўская выбарчая акруга № 4.

Цэнтр выбарчай акругі—гор. Васількоў. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Гродненская, Супраслеўская, Калгасная, Крынская.

Супраслеўская выбарчая акруга № 5.

Цэнтр выбарчай акругі—гарадскі пасёлак Супрасль. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Фрунзе, Чкалава, Чырвонаармейская, Новая.

Супраслеўская выбарчая акруга № 6.

Цэнтр выбарчай акругі—гарадск пасёлак Супрасль. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Чапаева, Ленінская, Маякоўскага, 8-е сакавіка, Першамайская, Комсамольская, Кірава.

Супраслеўская выбарчая акруга № 7

Цэнтр выбарчай акругі—гарадскі пасёлак Супрасль. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Паштовы перавулак, Пролетарская, 17-га верасня, Зялёны перавулак, Совецкая, плошча Карла Маркса.

Тыкоцінская выбарчая акруга № 8.

Цэнтр выбарчай акругі—пасёлак Тыкоцін. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Клубная, Ленінская, Палявая, Чапаева, Будзённага.

Тыкоцінская выбарчая акруга № 9.

Цэнтр выбарчай акругі—пасёлак Тыкоцін. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: 17-га верасня, Калгасная, Комсамольская, плошча Свабоды, Палярная.

Тыкоцінская выбарчая акруга № 10.

Цэнтр выбарчай акругі—пасёлак Тыкоцін. У састаў выбарчай акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Совецкая, Чырвонаармейская, Базарная плошча, Стаханаўская, Дзімітрава, Пролетарская.

Старасельская выбарчая акруга № 11

Цэнтр выбарчай акругі—гарадскі пасёлак Старасельцы. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Першамайская, Лясная, Агродавая, Сасновая.

Старасельская выбарчая акруга № 12

Цэнтр выбарчай акругі—гарадскі пасёлак Старасельцы. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Чырвонаармейская, Брэсцкая, Цёмная.

Старасельская выбарчая акруга № 13.

Цэнтр выбарчай акругі—гарадскі пасёлак Старасельцы. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: 17-га верасня, Дзержынскага, Палявая, Каляёвая.

Старасельская выбарчая акруга № 14

Цэнтр выбарчай акругі—гарадскі пасёлак Старасельцы. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Ленінская, Ясная, Цмянтарная.

Чорнавеская Фабрычная пасялковая выбарчая акруга № 15.

Цэнтр выбарчай акругі—рабочы пасёлак Чорная Весь-Фабрычная. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Варашылаўская, Артылерыйская, Кароткая, Лясная, Зялёная, 17-га верасня, Танкістаў, Ламаносава і вёска Перакал-Завалье, лясны дом Ліпка.

Чорнавеская Фабрычная пасялковая выбарчая акруга № 16.

Цэнтр выбарчай акругі—рабочы пасёлак Чорная Весь-Фабрычная. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вуліцы: Фабрычная, Садовая, Школьная, Горкага, Будзённага, Карла Маркса, Чкалава, Палявая, Ніжняя, вёска Букштэль.

Чорнавеская Фабрычная пасялковая выбарчая акруга № 17.

Цэнтр выбарчай акругі — рабочы пасёлак Чорная Весь-Фабрычная. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вёскі: Палянкі, Махнач, Дзялкі, Новае Аседле і вуліцы: Чырвонаармейская, Талстога.

Саханеўская выбарчая акруга № 18.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Сохоне. У састаў акругі ўваходзяць в. Сохоне, Юраўцы, вёска і хутар, в. Варашылы, Волька Палухоўная, Панерка, Селяхоўскія, Волька прадмесце.

Навадворацкая выбарчая акруга № 19.

Цэнтр выбарчай акругі—вёска Навадворцы. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вёскі: Навадворцы, Дуброўка, Ярашуўка, Агроднічкі.

Ольмантаўская выбарчая акруга № 20.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Ольманты. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вёскі: Ольманты, Станіслававa, Дайліды-Горныя, Ізабелін, Крыўляны.

Гараднянская выбарчая акруга № 21.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Гарадняны. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вёскі: Гарадняны, хутар Турчын, Клеасін, Ігнаткі, Казаўшчызна, Ксенжына, цагельны завод Ксенжына, Грыневічы.

Касцюкоўская выбарчая акруга № 22.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Касцюкі. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вёскі: Касцюкі, Канавалы, Шышкавізна, Сліўна.

Крушэўская выбарчая акруга № 23.

Цэнтр выбарчай акругі—вёска Крушэва. У састаў акругі ўваходзяць наступныя вёскі: Крушэва, Ізбішча.

Рогаўская выбарчая акруга № 24.

Цэнтр выбарчай акругі—вёска Рогава. У састаў акругі ўваходзяць: вёска Рогава, былы маёнтак Рогава, вёска Рагувек, Панкі.

Чорнавеская Касцельная выбарчая акруга № 25.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Чорная Весь-Касцельная. У састаў акругі ўваходзяць: в. Чорная Весь-Касцельная, Клімкі, Волька Ратавецкая, Златорыя, Рудая-Рэчка, Залатая Весь, хутар Падратавец, Мостак, вёс. Засцянкі, хутар Двожыск, Бурчак, Завалы, Крыжык, Чорны Блок, Ратавец.

Алешкаўская выбарчая акруга № 26.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Алешкава. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Алешкава, Беразоўка, Касматы Борак, Хмельнік, Ляцка, Буда, Пшэвалянка, хутар Лазаж, Падкарчміска, Агулы, Карчміска.

Харашчанская выбарчая акруга № 27.

Цэнтр выбарчай акругі — пасёлак Хорашч. У састаў акругі ўваходзяць: пасёлак Псіхалячэбніца, вёска Жаўткі, Навасёлкі.

Харашчанская выбарчая акруга № 28.

Цэнтр выбарчай акругі — пасёлак Хорашч. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Дзікія, Рушчаны, вул. Чырвоная плошча.

Харашчанская выбарчая акруга № 29.

Цэнтр выбарчай акругі — пасёлак Хорашч. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Еранікі, Застава, вул. Чырвонаармейская, Чапаева, Будзённага.

Харашчанская выбарчая акруга № 30.

Цэнтр выбарчай акругі — пасёлак Хорашч. У састаў акругі ўваходзяць: хутар Хорашч, вул. Чкалава і Школьная.

Харашчанская выбарчая акруга № 31.

Цэнтр выбарчай акругі — пасёлак Хорашч. У састаў акругі ўваходзяць: вул. Совецкая, Рэволюцыйная, Горкага, вёска Сенкевічы.

Бацечкаўская выбарчая акруга № 32.

Цэнтр выбарчай акругі—калонія Бацечкі. У састаў акругі ўваходзяць: калонія Бацечкі, Марчук, Пстранталец, Забаранне, Крупнікі, Агароднічкі, хутар Марчук, Высокі Сточак.

Бацечкаўская выбарчая акруга № 33.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Бацечкі. У састаў выбарчай акругі ўваходзяць: вёска Бацечкі, Завады, Осавічы.

Фастоўская выбарчая акруга № 34.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Фасты. У састаў акругі ўваходзяць: вёска Фасты, Парослы, Лыскі, Ленцы, Дабрынева.

Златарыйская выбарчая акруга № 35

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Златарыя. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Златарыя, Бабіна, Жапдзяны і хутар Жандзяны.

Сякеркаўская выбарчая акруга № 36.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Сякеркі. У састаў акругі ўваходзяць: вёска Сякеркі, былы маёнтак Добкі, вёскі Багенкі, Савіна.

Тыкоцінская выбарчая акруга № 37.

Цэнтр выбарчай акругі — пасёлак Тыкоцін. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Германы, Кермусы, былы маёнтак Ліпнікі, вёска Няцэцэ, былы маёнтак Пентова, вёскі Папаўляны, Саннікі.

Багнаўская выбарчая акруга № 38.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Багнаўка. У састаў акругі ўваходзяць вёскі: Багнаўка, Пячуркі.

Грабаўская выбарчая акруга № 39.

Цэнтр выбарчай акругі — вёск Грабаўка. У састаў акругі ўвах дзяць: вёскі Грабаўка, Засцянкі, Зялёная.

Собалеўская выбарчая акруга № 40.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Собалева. У састаў акругі ўваходзяць: вёска Собалева, былы маёнтак Собалева, Кур'яны, Генрыкава Загуркі, Друкаўшчызна.

Каракульская выбарчая акруга № 41.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Каракулі. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Каракулі, Саўляны, Цесная.

Серкаўская выбарчая акруга № 42.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Серкі. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Серкі, Лапухова, былы маёнтак і прыгарадная гаспадарка Стэльмахова, хутар Стэльмахова.

Ежэва-Новая выбарчая акруга № 43.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Ежэва-Новая. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Ежэва-Новая, Ежэва-Старая, піваварны завод Ежэва, Заціша, Бранішэва, Паева.

Радульская выбарчая акруга № 44.

Цэнтр выбарчай акругі—вёска Радуля. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Радуля, Леснікі, былы маёнтак Яніны, хутар Радуля.

Абрубнікаўская выбарчая акруга № 45.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Абрубнікі. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Абрубнікі, Дабжынеўка Летнікі, Крыніца, Панікла, Катрынка.

Нова-Аляксандраўская выбарчая акруга № 46.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Нова-Аляксандрава. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Нова-Аляксандрава, Агароднікі, Кшыва, хутар Дабжынёва-Касцельнае, вёска Дабжынёва-Касцельная, Подленцы, Богдан.

Студзянская выбарчая акруга № 47.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Студзянка. У састаў акругі ўваходзяць: вёска Студзянка.

Супраслеўская выбарчая акруга № 48.

Цэнтр выбарчай акругі — гарадскі пасёлак Супрасль. У састаў акругі ўваходзяць: вёска Ялаўка, Гараднянка, Засады, Чылічанка, Падсупрасль, хутар Ажыннік, Панура, Запечкі, Дубовік, Садовы Сток і ўрочышчы Дзянісаўка, Будзіск, Чарэмха, Чумазаўка, Заціша.

Пагажалкаўская выбарчая акруга № 49.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Пагажалкі. У састаў акругі ўваходзяць вёскі Пагажалкі і Гніла.

Навасёлкаўская выбарчая акруга № 50.

Цэнтр выбарчай акругі—вёска Навасёлкі. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Новасёлкі, Кабузе Дзярнавізна, Барускоўка, Казінцы.

Рыбакоўская выбарчая акруга № 51.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Рыбакі. У састаў акругі ўваходзяць вёска Рыбакі, Яварофка і Дабжынёва Вялікае.

Бацютаўская выбарчая акруга № 52.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Бацюты. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Бацюты, Завады, Тапілец, хутар Тапілец.

Невадніца-Касцельная выбарчая акруга № 53.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Невадніца-Касцельная. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Невадніца-Касцельная, Невадніца-Карыцкая, Тапале, Мінцэ, Трыпуцце, Залесяны.

Толцкая выбарчая акруга № 54.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Толча. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Толча, Баршчэўка, Маркаўшчызна, Нецкі, Залесяны.

Копіская выбарчая акруга № 55.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Копіск. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Копіск, Рыбнікі, Глінкі, Кулікава, Шапілы, хутар Шапілы, хутар Здрoi, хутар Куліхоўка.

Чырвонамальская выбарчая акруга № 56.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Чырвонае Малае. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Чырвонае Малае, Навіны Здрое, Навіны Касерскія, Забродзе, Ленкабуды, Чырвонае Фальварачнае, Чырвонае Старае, Пшэвалянка, хут. Пшэвалянка, Выброды.

Баршчэўская выбарчая акруга № 57.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Баршчэва. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Баршчэва, Алішкі, Агароднікі.

Зачарлянская выбарчая акруга № 58.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Зачарляны. У састаў акругі ўваходзяць: вёскі Зачарляны, Гаеўнікі, Чапліна, хутар Чапліна.

Клепачэўская выбарчая акруга № 59.

Цэнтр выбарчай акругі — вёска Клепачы. У састаў акругі ўваходзяць: вёска Клепачы, Ройства, Старасельцы.

Старшыня Беластоцкага Раївыканкома А. ОКУЛІЧ.

Сакратар Беластоцкага Раївыканкома І. РЫЎКОЎ.

18 кастрычніка 1940 г.

Бібліяграфія

Песні надзей і гневу*)

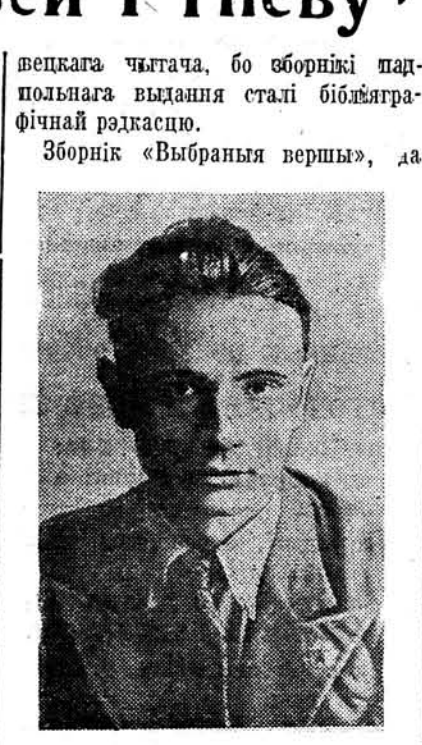
Совецкі чытач з нецярплівасцю чакаў гэту кнігу.

Яшчэ да з'еднання беларускага народа да совецкага чытача даходзілі чуткі пра выдатнага заходнебеларускага паэта Максіма Танка, які ва ўмовах страшэннага ўціску быў верным сынам свайго народа і ў сваіх вершах выказваў яго надзеі і спадзяванні, яго пачуцці і настроі. Ніякія праследванні — ні турма, ні цэнзурны прэс — не змаглі зламаць волю паэта, не маглі прыдушыць яго магутны паэтычны голас, поўны рэволюцыйнага пафасу і веры ў лепшую будучыню.

У змрочныя годы белапольскага панавання Максім Танк выдаў тры зборнікі вершаў і паэму «Нарач». Першы зборнік «На этапах», выданы ў 1936 годзе ў Вільні, быў канфіскаваны. Уцалела каля 200 экземпляраў, якія ўдалося схаваць і якія хадзілі па руках нелегальна. Паэма «Нарач» была скалечана цэнзурай. Зборнікі «Журавінавы цвет» і «Пад мачтай» убачылі свет толькі дзякуючы таму, што некаторыя радкі вершаў былі выкінуты ці заменены.

Разбіраемы зборнік «Выбраныя вершы» — першае совецкае выданне Максіма Танка. У ім змешчана 124 вершы. Аўтару ўдалося ў большасці з іх аднавіць першапачатковы тэкст. Некаторыя з вершаў нідзе раней не друкаваліся і цяпер упершыню ўбачылі свет. Але і ўсе вершы з'яўляюцца новымі для совецкага чытача, бо зборнікі падпольнага выдання сталі бібліяграфічнай рэдкасцю.

Зборнік «Выбраныя вершы», да



рэчы, прыгожа аформлены, з партрэтам аўтара, адкрываецца кароткім аўтабіяграфічным артыкулам Максіма Танка «На этапах», у якім паэт апавядае:

«Нарадзіўся я ў верасні 1912 года ў вёсцы Пількаўшчына былой Заходняй Беларусі, цяпер Вілейскай вобласці, БССР. Глухі гэта куток: лес ды балоты. Яшчэ перад сусветнай вайной хутарамі рассялілася вёска, а потым і людзі, выгнаныя вайной, разбрыліся па свеце. За дваццаць год панскага панавання парадзелі хваёвыя лясы, памялчэлі зялёныя крыніцы. Доўга тут лавіла паліцыя «бунтаўшчыкоў» і салдат, якія не хацелі служыць у панскім войску. Пасля пачалі лавіць і паэтаў... Але поспехі іх былі нязнаныя. Замкнуць аднаго, другі пяе. Зямля хоць і падзольная і камяністая, — спрадвеку рос палын, — але як на дзіва багатая песнямі».

Паэт расказвае, як пачаў ён пісаць вершы ў 1932 годзе ў Лукішскім астрозе, куды трапіў за ўдзел у падпольнай прэсе. У сырых, цесных і цёмных камерах нараджаліся бунтарныя песні, поўныя вялікага гневу. Падобна сонечным праменням яны прабываліся скрозь турэмныя краты і асвятлялі цемру паднявольнага жыцця, клікалі на барацьбу.

Душна, цесна ім
сізакрылым тут,
вечна рвуцца ўдаль,
ўдаль — на волю з пут.

А вырваўшыся, «будзяць уначы, клічуць на шляхі, то агнём сваім паляць ланцугі».

Спыняючыся на ўмовах творчасці ў панскім ярме, Максім Танк піша: «Большая частка нашых твораў заставалася ў памяці і ў рукапісах, калі не губляліся ў судовых актах. Зноў-жа тыя творы, якім удалося шабачыць свет, калечыліся цэнзурай. Немагчыма было проста сказаць аб тым, што думаў. Трэба было хаваць гэта паміж радкоў. І таму ў іх шмат недасказанага».

* * *

Першай і бадай самай характэрнай асаблівасцю вершаў, змешчаных у зборніку, з'яўляецца адсутнасць песімізму. Верны сын працоўнага беларускага народа, непарыўна звязаны з ім і яго творчасцю, Максім Танк ні на мінуту не трациў веры ў магутныя сілы народа, у лепшую будучыню. Ні ў адным з яго вершаў вы не сустрэнеце ні адной ноткі безвыходнага суму, роспачы і адчаю. Наадварот, кожны радок пранікнут цвёрдай надзеяй, вялікай упэўненасцю ў сонечнае заўтра. Разам з сваім народам паэт глядзеў на ўсход і гэта акрыляла яго сілы, напаўняла яго паэзію найвялікшым аптымізмам.

Конь упіраецца, скібы цяжкія...
Глянь. На ўсходняй старонцы
іскры. Барозны затлелі зарою.
Выарым хутка і сонца. —

упэўнена заяўляе паэт яшчэ ў 1935 годзе ў вершы «Чорныя скібы».

У гэтых адносінах асабліва характэрны яго «астрожныя» вершы. У адным з лепшых вершаў — «Спатканні» — паэт расказвае пра сустрэчу бацькі з сынам — палітзняволеным. Сын супакойвае старога:

Не плач. Мы вернемся вясной
І выйдзем ў поле грамадой,
яшчэ убачым свет зары, —
не плач і не бядуй стары.
Вясною новаю з-за крат
з сяўнёю поўнаю зярнят
нас выйдзе шмат, як цёмны бор,
на скібы чорныя разор...

І бацька верыць сыну, ён назат сам гаворыць аб вясне, хоць «вочы.. мокрыя ад слёз».

Паэта не палохаюць часовыя паражэнні. Ён упэўнен у блізкай перамозе:

Не плач, яшчэ зарана
хоць адступілі ўчора.
Запісні моцна рану!
Хай не смяецца вораг.
Выходзьце на дарогу,
ў паход шчыльней радамі!
Ты ведай, перамога
Ужо не за гарамі.

Гэтыя-ж матывы гучаць у вершах «Мы не памрэм», «Ткала я, ткала палотны», «З паднятай галавой» і ў радзе іншых. З вялікай лірычнай цеплынёй напісана прысвячэнне рабочым Кракава і Львова, якіх расстралялі белапольскія ўлады на дэманстрацыі ў 1936 годзе. Перад намі паўстае вобраз Беларусі, якая з-пад Нарачы, Нёмана, Віллі сабрала ўсе лепшыя краскі з батрацкіх шнуроў і ўсклала вянок на брацкую магілу. Ад імя ўсяго беларускага народа паэт клянецца вярнуцца і прынесці сцягі, авеяныя славай у агні барацьбы.

Паэт бачыў і глыбока перажываў лёс свайго краю. У яго высокамастацкіх песнях знайшлі свой водгук нядоля беларускага селяніна і рабочага, выключна цяжкае жыццё працоўных пад панскім ботам. Паэт бачыў, як паны і капіталісты—подлыя акупанты рабуюць яго краіну, вывозяць яе багацці, і ён не аставаўся абыякавым да гэтага:

На захад ідуць цягнікі.
Лён,
жыта,
сасна і бяроза...
Гляджу і гляджу з-пад рукі,
як моладасць нашу вывозяць.

Паэт звяртаецца да нёманскіх хваль, заклікае раку павярнуць свае воды назад, аддаць плыты, а ўзамен прапануе другі тавар:

Тавар ўзамен дадзім другі,
нямала, сотні тон! —
Вяровак кручаных тугіх,
жалеза з рук, з акон.

Паэт ненавідзіць акупантаў—паноў усім сваім вялікім сэрцам і ў вершы «Раманс» недвухсэнсоўна прарочыць ім немінуемую пагібель:

Святыя вы для нас,
вялікія над ўсімі, —
а некалі-ж мы вас
яшчэ вышэй падымем.

Адным з самых моцных вершаў зборніка з'яўляецца верш аб Каліноўскім. Паэт не выпадкова ўваскрашае вобраз нацыянальнага героя. Народны гнеў сучаснай паэту Заходняй Беларусі пераліваецца цераз край.

Але без лямкі шырокай праз грудзі,
шматмільённы народзе ты мой,
Некалі сонца сабе на палудзень
Паложыш на столе мазольнай рукой.
Можа ў глушы за парогам сасновым
моліцца ночы, не спіць жняя —
можа ты сёння цень Пугачова
песняй калышаш, вёска мая?

Моцнае ўражанне пакідаюць вершы «Матыль», «Дзед і шчупак», «Адказ», «Над калыскай», «Паслухайце, вясна ідзе» і многія іншыя.

Народны паэт - рэволюцыянер Максім Танк голасам трыбуна падымаў працоўных на барацьбу, заклікаў шчыльнымі радамі, з паднятай галавой ісці на барыкады, крышыць і нішчыць свет эксплаатацыі і прыгнёту, разбіваць ланцугі. Выхаваны на лепшых традыцыях беларускай паэзіі, Максім Танк упітаў у сябе нямала жыватворчых сокаў народнай творчасці, многаму вучыўся ў народнага песняра ўкраінскага народа Тараса Шаўчэнкі, у лепшага паэта совецкай эпохі Уладзіміра Маякоўскага.

Дапытлівы знаўца беларускага пейзажу, пранікнёны лірык, Максім Танк даў непадражальныя зарысоўкі беларускай прыроды, узбагаціў нашу літаратуру свежымі, сакавітымі эпітэтамі, смелымі параўнаннямі, багатымі метафарамі. Мова вершаў Танка — пераважна народная мова.

«Выбраныя вершы» Максіма Танка — песні вялікай лірычнай сілы, магутнага паэтычнага голасу. Няма сумнення, што буйны талент паэта, атрымаўшы ўсе магчымасці для творчага росту ў совецкіх умовах, разгорнецца ва ўсёй сваёй велічы і харастве.

Т. Лясовіч.

*) Максім Танк—«Выбраныя вершы», Дзяржаўнае выдавецтва пры СНК БССР, Мінск, 1940 год.

АНГЛА-ГЕРМАНСКАЯ ВАЙНА

АНГЛІЙСКІЯ ПАВЕДАМЛЕННІ

ЛОНДАН, 19 кастрычніка. (ТАСС). Як афіцыяльна паведамляецца, у ноч на 19 кастрычніка Лондан і Цэнтральная частка Англіі з'яўляліся галоўнымі аб'ектамі бамбардыроўкі германскай авіяцыі. Сярод насельніцтва ёсць забітыя і раненыя. Бомбы былі скінуты на адзін з гарадоў цэнтральнай часткі Англіі, дзе пашкоджаны магазіны і гандлёвыя прадпрыемствы. Пачаўшыяся пажары былі хутка ліквідаваны. У іншых раёнах прычыненыя бамбардыроўкай страты невялікія, колькасць афяр нязначная. З прычыны дрэннага надвор'я, дзеянні англійскіх бамбардыроўшчыкаў рабіліся ў абмежаваных размерах. Налёты былі зроблены толькі на некаторыя ваенна-марскія аб'екты, а таксама на алюмініевы завод у Заходняй Германіі.

ЛОНДАН, 19 кастрычніка. Агенцтва Рэйтэр перадае, што пасля інтэнсіўнай начной бамбардыроўкі ўчора ў Лондане наступіла зацішша. На працягу ўсяго дня толькі раз была аб'яўлена паветраная трывога. 10 бомб былі скінуты на ўскраіне Лондана. Аднак бомбы папалі на адкрытую мясцовасць, прычыніўшы нязначныя страты. Адзінкавыя германскія самалёты, якія аперыравалі галоўным чынам на паўднёвым усходзе, зрабілі адзін або два напады.

АМЕРЫКАНСКІЯ ПАВЕДАМЛЕННІ

НЬЮ-ЙОРК, 19 кастрычніка. Як перадае агенцтва Юнайтэд Прэс, усю ноч на 18 кастрычніка ў Лондане працавалі ратавальныя каманды, якім удалося выцягнуць з-пад руін двух бомбасховішчаў 170 чалавек, аднак да гэтага часу пад руінамі асталася многа пацярпеўшых, у тым ліку дзеці.

НЬЮ-ЙОРК, 19 кастрычніка. Па паведамленню „Нью-Йорк таймс", не гледзячы на неспыняючыяся налёты германскай авіяцыі, вадаправодныя і электрычныя станцыі, а таксама гарадскія шляхі зносін у Лондане працягваюць працаваць нармальна. У сувязі з тым, што вадаснабжэнне Лондана дэцэнтралізавана, пашкоджанні вадаправодных магістралей носяць толькі частковы характар і хутка папраўляюцца. Няма ніякіх данных аб тым, што прычыняемыя Лондану пашкоджанні вельмі сур'ёзны і не могуць быць хутка адхілены (ТАСС).

АНГЛА-ІТАЛЬЯНСКАЯ ВАЙНА

РЫМ, 19 кастрычніка. (ТАСС). Італьянскае камандаванне паведамляе: Ва ўсходняй частцы Міжземнага мора наш самалёт пашкодзіў бомбамі крэйсер праціўніка вадазмяшчэннем у 10 тысяч тон. Англійская авіяцыя зрабіла некалькі налётаў на аэрадромы вострава Родас. Прычынены невялікія разбурэнні будынкам. Самалёты, якія знаходзіліся на аэрадромах, не пашкоджаны. Забіт адзін чалавек і ранена 2.

Распараджэнне германскага камандавання ва Францыі

ЛІОН, 19 кастрычніка. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Гавас, галоўнакамандуючы германскай акупацыйнай арміі выдаў загад, згодна якому забараняецца без спецыяльнага дазволу пераходзіць дэмаркацыйную лінію, якая аддзяляе акупіраваную зону ад неакупіраванай і адпраўляць тавары ў неакупіраваную зону. Віноўныя ў нарушэнні гэтага загада будуць пакараны.

ПРАГРАМА ЎЗМАЦНЕННЯ ПАВЕТРАНЫХ СІЛ ЗША

НЬЮ-ЙОРК, 18 кастрычніка. (ТАСС). У чарговым нумары амерыканскага журнала „Амерыкен мэшыніст" указваецца, што хаця пакуль няма ніякіх афіцыяльных звестак адносна тыпаў самалётаў, якія марское і ваеннае міністэрства намераны будаваць згодна новай праграме ўзбраенняў, аднак, па неафіцыяльных даных, мяркуецца пабудаваць 19 тысяч ваенных самалётаў. Гэтыя самалёты дзеляцца на наступныя катэгорыі: 9.650 баявых самалётаў (з іх 850 чатырохматорных бамбардыроўшчыкаў, 2550 двухматорных бамбардыроўшчыкаў, 400 двухматорных штурмавікоў, 600 двухматорных знішчальнікаў, 5.250 аднаматорных знішчальнікаў) і 9.320 небаявых самалётаў, уключаючы 170 транспартных і 9.150 розных вучэбных самалётаў.

ЗША прадаставілі Англіі бамбардыровачныя прыцэлы

НЬЮ-ЙОРК, 18 кастрычніка. (ТАСС). Журнал „Ньюс уик" сцвярджае, што амерыканскі ўрад разрашыў Англіі закупаць сакрэтныя амерыканскія бамбардыровачныя прыцэлы. Гэта было зроблена ў сувязі з тым, што, па думцы ваенна-марскіх кругоў, Германія даведалася аб гэтым сакрэце і вырабляе падобныя-ж бамбардыровачныя прыцэлы.



На практычных вучэннях па проціпаветранай і хімічнай абароне ў Беластоку. На здымку: работа ў процівагазах у парфумерным аддзяленні беластоцкага паказальнага універмага.

Фота А. Сапіра.

Провады прызыўнікоў у Чырвоную Армію

Горад Саколка ніколі не бачыў такіх провадаў. Насельніцтва, родныя прызыўнікоў сабраліся праводзіць сваіх першых байцоў ад вызваленага народа ў рады доблеснай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. Дзень провадаў стаў сапраўдным святам. Спяваліся радасныя песні, іграў аркестр. Бацькі, родныя, сябры і дзяўчаты віншавалі прызыўнікоў і давалі наказ даражыць высокім давер'ем, апраўдаць званне чырвоных воінаў.

На мітынгу прызыўнікоў вітаў сакратар райкома партыі тав. Казілоўка. Прадстаўнік ваенкамата тав. Мядзведзеў даў наказ быць пільнымі, стойкімі байцамі — абаронцамі нашай соцыялістычнай радзімы, гатовымі ў любую мінуту даць адпор зарваўшамуся ворагу.

Перон станцыі Саколка запоўнілі натоўпы людзей. Ва ўсіх радасныя твары. Моцныя пацісканні рук, наказы, просьбы пісаць.

Да групы прызыўнікоў падыходзіць лейтэнант.

— Віншую, таварышы, — гаворыць ён. Завязваецца ажыўленая гутарка. Лейтэнант расказвае аб Чырвонай Арміі, аб правілах, аб культурным і вясёлым адпачынку ў радах Чырвонай Арміі.

Сярод прызваных ёсць стаханаўцы, перадавыя калгаснікі. Вось комсамолец Суравец Іван Васільевіч — лепшы калгаснік сельгасарцелі імені Варашылава. Ён штодзённа перавыконваў нормы выпрацоўкі, праводзіў масава-растлумачальную работу сярод насельніцтва, быў сакратаром комсамольскай арганізацыі.

Да станцыі падыходзіць поезд. На вагонах—лозунгі, плакаты, вітаючыя прызыўнікоў. Даецца адпраўны сігнал. Прызыўнікі з вагонаў радасна развітваюцца с праважаўшымі іх роднымі і таварышамі.

Л. Тузаў.

Цікавы піонерскі збор

Піонерработніца 30-й беластоцкай школы Л. Б. Вайнштэйн добра наладзіла работу з піонерамі ў школе. Сям'ю атрадамі тут ахвачаны амаль усе вучні піонерскага ўзросту. Піонеры паказваюць прыклад у спаборніцтве за лепшую вучобу.

18 кастрычніка праведзен цікавы збор першага атрада.

40 піонераў, усе з яркімі, чырвонымі гальштукамі, выстрайваюцца на лінейку. Старшыня атрада Ізя Перэй аддае рапарт старшай піонерважатай.

Прадстаўнік абкома комсамола тав. Фрыдлянд правяла гутарку аб Паўліку Марозаве — герою піонеру, які загінуў у класавай барацьбе. Затым выступаюць піонеркі Рахіль Загрунштэйн і Рася Бібер. Яны расказваюць асобныя эпізоды з геравічнага жыцця Паўліка Марозава, абяцаюць быць такімі-ж смелымі і бясстрашнымі, такімі-ж адданымі справе Леніна—Сталіна, як Паўлік Марозаў.

Піонеры Геня Мочкіна, Мемоль Палякоў, Мейлах Ліс і Броня Гавенская выступаюць з дэкламацыяй на рускай і яўрэйскай мовах. Затым пачынаецца цікавы мантаж „Як не заспяваць", у якім прымае ўдзел увесь атрад. Песні змяняюцца дэкламацыяй, дэкламацыя танцамі. На высокім мастацкім узроўні піонеры дэманструюць сваю самадзейнасць, у якой так многа жыццерадаснасці, непасрэднасці, сапраўднай весялосці. У гэтым нямалая заслуга настаўніцы першага класа Б. Н. Герман, якая абучае дзяцей рытміцы і хорэаграфіі.

На піонерскім зборы прысутнічалі камандзіры РСЧА — шэфы з Н-скай часці.

Ал. Н.

КАДРЫ РАБОТНІКАЎ ГРАМАДСКАГА ХАРЧАВАННЯ

Для паднящця кваліфікацыі работнікаў грамадскага харчавання беластоцкі трэст рэстаранаў, сталовых і кафэ арганізаваў двухмесячныя курсы з адрывам ад вытворчасці.

На курсах займаецца 60 чалавек повараў, афіцыянтаў і буфетчыц.

НОВАЯ СТАЛОВАЯ

У Беластоку па Совецкай вуліцы адкрылася новая гарадская сталовая на 85 месц. Новая сталовая выдае каля 1.500 страў у дзень.

У бліжэйшыя дні пасля вялікага рамонту адкрыецца камфартабельны рэстаран «Еўропа» на 225 месц. Новы рэстаран будзе выдаваць да 3.500 страў у дзень.

Кнігу—у масы

У Беластоку ёсць абласная бібліятэка імені А. М. Горкага, кніжны фонд якой налічвае да 50.000 экземпляраў.

Да прыходу Чырвонай Арміі бібліятэкай маглі карыстацца жыхары горада толькі за плату. Тут было 24.000 экземпляраў кніг выключна на польскай мове. Зараз бібліятэка агульнадаступная. Яе кніжны фонд папоўніўся больш чым на 100 процантаў лепшымі творамі мастацкай, навуковай і публіцыстычнай літаратуры.

У гэтай скарбніцы чалавечай культуры ёсць вялікая колькасць твораў класікаў сусветнай літаратуры, перакладзеных на польскую мову: Шэкспіра, Мальера, Вальтэр Скота (выданне 1805 г.), Гюго, Гейне, Дантэ, Пушкіна і т. д. З рускай літаратуры на польскай мове тут ёсць творы Льва Талстога, Тургенева, Дастаеўскага, Гогаля, Чэхава, Горкага, М. Шолахава, Фадзеева, Панфёрава, зборнік вершаў Далматоўскага і іншыя.

У крытычным аддзеле бібліятэкі можна атрымаць творы крытыкаў польскай і сусветнай літаратуры: Ж. Брандэса, М. Крыдля, Праф. Клейнера (манаграфія аб Славацкім), Каленбаха (манаграфія аб Міцкевічы), Бой-Жэленскага. У бібліятэцы ёсць матэрыялы па гісторыі польскай, рускай, нямецкай, французскай і англійскай літаратуры. Ёсць рэдкія выданні XVIII і XIX вякоў аб жыцці народаў Беларусі і Літвы з XV па XIX век, а таксама штогоднікі беластоцкіх газет з 1907 па 1920 год.

Поўнымі зборамі твораў у бібліятэцы прадстаўлены Кахапоўскі, Красіцкі, Урсін-Немцэвіч, Міцкевіч, Славацкі, Красінскі, Ожэшка, Прус, Аснык, Жэромскі, Выспянскі, Капаніцкая, Юльян Тувім і іншыя.

Адным з буйнейшых недахопаў з'яўляецца адсутнасць адпаведнага памяшкання для бібліятэкі. Зараз бібліятэка змяшчаецца ў чатырох невялікіх пакойчыках, у ліку якіх чытальня, умяшчаючая не больш 40 чалавек. Абласная бібліятэка, якая павінна разгарнуць усе віды бібліятэчнай работы і быць узорам для раённых бібліятэк, не можа справіцца са сваімі задачамі з-за недастатковасці памяшкання. Пры бібліятэцы павінны быць бібліятэчна-метадычны кабінет міжбібліятэчны абанімент і даведачна - бібліятэчны аддзел. А пры цяперашнім становішчы рэчаў нават кнігі звалены ў кучу, што затрудняе іх апрацоўку і ўчот.

Для бібліятэкі неабходна такое памяшканне, якое-б адпавядала размаху работы.

А. Есіповіч.

Фальклор вызваленага народа

У жыцці беларускага народа фальклор займае віднае месца. Не гледзячы на стагоддзі цяжкіх выпрабаванняў, на прыгнёт і праследванні, у народзе захаваліся багацці духоўнага свету, усе скарбы народнай творчасці. У прыгожых казках, былінах, песнях, загадках адлюстравана ўсё мінулае народа: яго мары, надзеі і гераічная барацьба з прыгнятальнікамі.

Пасля гістарычных вераснёўскіх дзён 1939 года беларускія песняры і сказальнікі ва ўвесь голас запелі аб шчаслівым жыцці, аб мудрым правадыру, аб совецкім простым чалавеку і яго гераічных справах.

Перад намі зараз стаіць задача збірання і папулярызацыі ў масах як сучаснай народнай творчасці, так і каштоўнага фальклорнага наследдзя, выяўлення лепшых таленавітых майстраў - творцоў фальклора-народных песняроў, сказальнікаў і т. д. Трэба іх прыцягнуць у клубы і хаты-чытальні і выкарыстаць у масавых палітычных кампаніях.

Усесаюзны Дом народнай творчасці сумесна з Усесаюзным радыёкамітэтам арганізуе ў канцы 1940 года і на працягу 1941 года рад радыёперадач, прысвечаных творчасці народных сказальнікаў. У сувязі з гэтым пры Беластоцкім абласным Доме народнай творчасці арганізуецца сталая кансультацыя для сказальнікаў і збіральнікаў фальклора.

У пачатку 1941 года ў Беластоку будзе праведзен семінар для народных сказальнікаў, казачнікаў, былiннікаў, песняроў.

І. Кучыковіч,
метадыст беластоцкага абласнога Дома народнай творчасці.

Перадсвяточны гандаль у магазінах Беластока

Гандлёвыя арганізацыі горада дзейна рыхтуюцца да дастойнай сустрэчы XXIII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі.

У перадсвяточныя дні на дзве гадз'ны будзе павялічан час работы гарадскіх магазінаў (у промтаварных з 20 кастрычніка, а ў харчовых—з 25 кастрычніка).

У продаж паступае 40 тон мяса, да 20 тон сыру, 11 тон птушкі, 60 тон рыбы мясцовага ўлову, каля 80 тысяч банак розных кансерваў, вялікая колькасць прывазной рыбы і 90 тон каўбасных вырабаў.

Многа розных тавараў, прадназначаных для продажу, знаходзяцца ў шляху. Чакаецца прыбыццё 400 тон цукру, 200 тон кандзіцерскіх вырабаў, на 2 мільёны рублёў скуранога абутку, на 2 мільёны рублёў швейных тавараў, на 396 тысяч рублёў трыкатажных вырабаў і т. д.

АБВЯШЧЭННЕ

21 кастрычніка, у 8 гадзін вечара, у беластоцкім Доме партасветы адбудзецца **агульнагарадскі сход агітатараў, прапагандыстаў і бяседчыкаў** горада Беластока з інструктыўным дакладам аб XXIII гадавіне Кастрычніцкай Соцыялістычнай рэвалюцыі і падрыхтоўцы да выбараў у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных.

Даклад чытае тав. РУМЯНЦАЎ.

Аддзел прапаганды і агітацыі Беластоцкага гаркома партыі.

Нам. адказнага рэдактара
Г. М. КУЗНЯЦОЎ.

Адрас рэдакцыі: БССР, г. Беласток, будынак аблвыканкома. Тэлефоны: адказнага рэдактара—17-62, адказнага сакратара—49, аддзелаў прапаганды і партыйнага—16-10, эканамічнага аддзела—праз камутатар аблвыканкома, № 23, аддзел пісем—праз камутатар аблвыканкома, № 22. Выдавецтва і бухгалтэрыя—14-32.

УБ—76. Тыраж—10.000 экз. Друкарня Беластокдруку.